Καφές με ζάχαρη και μάγια.
***Τρεις κύβοι ζάχαρη για τον καφέ της Κίρκης* του Jacques Audiberti, Αμφι-θέατρο 2002**

Για το ελληνικό κοινό ο J. Audiberti είναι ένας σχεδόν άγνωστος δραματουργός μιας πασίγνωστης περιόδου του γαλλικού θεάτρου, όταν παίζονταν στα παρισινά θέατρα τα έργα του Sartre, του Anouilh, του Camus, του Genet ή τα περιβόητα έργα του παραλόγου των Adamov, Ionesco, Beckett, Arrabal κ.ά. Στις παρυφές της φήμης των συγγραφέων αυτών, ο Audiberti έχει προσφέρει σημαντικά στον χώρο που η κριτική αποκαλεί «ποιητικό πρωτοποριακό» θέατρο. Χώρος όμορος, πλην διάφορος από εκείνον του θεατρικού παραλόγου, κυρίως σε ό,τι αφορά την εξηρμένη λυρική διάθεση και την εκπληκτική γλωσσική έκρηξη.

Η *Logeuse* ή οι *Τρεις κύβοι ζάχαρη για τον καφέ της Κίρκης*, όπως αποδόθηκε προσφυώς στα ελληνικά από τη ρέουσα μετάφραση της Βάνας Χατζάκη, είναι έργο που συναιρεί τα περισσότερα από τα γνωρίσματα της δραματουργίας του Audiberti: εκφραστικός πληθωρισμός, γλωσσική πανδαισία, σχετικά ευκρινής κατηγοριοποίηση των προσώπων, απηνής σάτιρα της κουρασμένης ηθικής και του έτι ασθενέστερου ορθολογισμού, ονειρικές και ποιητικές διεισδύσεις στο πραγματικό, αιχμηρές ειρωνικές ματιές στον κλοιό της κοινωνικής προδηλότητας.

Η Λήδα Τασοπούλου διέκρινε και επέλεξε ένα έργο που, περιέργως πώς, διέλαθε της προσοχής του Κουν και άλλων σκηνοθετών για δεκαετίες και σαν να σκηνοθετούσε για πολλά χρόνια εστίασε αμέσως στους πυρήνες της εξουσίας και της γυναικείας μορφής. Δεν αρκεί να κρατάς τη σκηνοθετική μπαγκέτα˙ πρέπει και να τη χειρίζεσαι σωστά. Πώς θα «αρθρώσεις» σε ευδιάκριτους τόπους τη μαγεία του γάλλου δεξιοτέχνη χωρίς να διαλύσεις τη μαγική ατμόσφαιρα; Η σκηνοθέτις απάντησε με μαεστρία: είδε στο πρόσωπο της κυρίας Σιρκέ τη μυθική μορφή της Κίρκης, αλλά και τη γυναικεία φιγούρα που σαγηνεύει, αιχμαλωτίζει και εξουσιάζει τον άνδρα που την πλησιάζει. Είδε επίσης στον ανδρικό πληθυσμό του μύθου όχι μόνο τα παγιδευμένα αρσενικά ή τα εξουσιαζόμενα άτομα, αλλά τους ανθρώπους που ποθούν την αυτογνωσία μέσω των αλλεπάλληλων μεταμορφώσεων. Συνέλαβε έτσι την ιδέα ότι ο μη εγελιανός Audiberti χτίζει τις σχέσεις των προσώπων του σε μια διαλεκτική αλήθεια: καμία μάγισσα Κίρκη δεν μπορεί να μεταμορφώσει τα θύματά της, εάν αυτά δεν επιζητούν κατά βάθος τη δική τους μάγισσα, τη γυναίκα εκείνη που θα τους εμπνεύσει το χαμένο τους πρόσωπο.

Με βάση αυτές τις υπόγειες σχέσεις και ισορροπίες, η Τασοπούλου καθοδήγησε με μέτρο και ακρίβεια του νέους ηθοποιούς της, ενώ στον δικό της ρόλο έπλασε την Σιρκέ-Κίρκη με ρεαλιστικά και υπερρεαλιστικά υλικά, με λιτότητα, αλλά και με φαντασία, ως ένα υπερβατικό ον, αλλά και βαθιά ανθρώπινο. Από τις υπόλοιπες αξιοσημείωτες ερμηνείες τις παράστασης, σημειώνουμε τον κύριο Τιεν του Νίκου Παπαδόπουλου και τον Γκρεγκουάρ του Αντώνη Μάρου. Εύστοχες ήταν και οι επιλογές της Αγνής Ντούτση στα σκηνικά και τα κοστούμια και του Ιάκωβου Δρόσου στη μουσική επιμέλεια.

Μετρό τχ. 88, Μάρτιος 2003